

Teori i udvikling var sidste års glimrende bon mot. I år håber vi på en fortsat levende debat med undren, ufærdige ideer, kritik, polyfoni, dialog mm.

På dette års konference viser vi vitaliteten af ideer, udviklinger og fornyelser inden for virksomhedsteori, kritisk psykologi og kritisk social teori. Vi mødes for at diskutere teoriernes status inden for samfundsvidenskab og praksis. Det vil føre os ind på temaer omkring: *Aktionsforskning: forskelle og forandring*.

Aktionsforskning: Forskelle og forandring

Aktionsforskning er en social arena (og adskillige metoder, teorier, ideologier), hvor teorier og praksiser tømmer produktivt sammen. Virksomhedsteori og kritisk psykologi har i Norden haft en stærk tradition for at arbejde med aktionsforskning. Det vil sige forskning, som har til formål i Marx' ånd ikke bare at beskrive praksis, men at ændre den.

Men hvad er status på virksomhedsteoretisk og kritisk psykologisk aktionsforskning? Hvilke bud på fremtiden ser vi for aktionsforskning funderet i virksomhedsteori og kritisk psykologi? En grund til at rejse dette spørgsmål er, at traditionen står i en brydningstid.

Aktionsforskning bliver oftest set som en udløber af Lewins feltforskning. Denne feltforskning arbejdede med sociale eksperimenter, hvis resultater blev ført tilbage til teorien. En anden klassisk kilde er imidlertid netop - siden Feuerbach-teserne - marxismen. En tredje er den amerikanske pragmatisme. Aktionsforskning trækker desuden i dag på en lang række andre - især kvalitative - forskningstraditioner. Det er for eksempel fænomenologiske, etnografiske, diskursanalytiske og socialkonstruktionistiske traditioner.

Hvordan forholder disse forskellige traditioner sig til hinanden? Er de forskellige varianter (eksempelvis: action science, PAR, deltagerorienteret forskning, praksisforskning, DWR osv.)? Er det blot mange sprog, der alle henviser til de samme forhold? Eller er det reelt forskellige tilgange? Er aktionsforskning en bestemt opfattelse af (al) forskning? Eller er aktionsforskning en særlig - måske på godt og ondt idealiseret - metode? Giver det mening at tale om en kritisk virksomheds-teoretisk praksis, som *ikke* er aktionsforskning? Hvilke modsætninger er der mellem aktionsforskning, som henter inspiration i henholdsvis poststrukturalistisk og virksomhedsteoretisk tænkning?

Uanset hvordan, så opererer enhver aktionsforskning med forskellige begrebssæt; forskelle mellem teorier, mellem teori og praktikernes tænkning, mellem forskellige praktikeres tænkning osv. Hvordan arbejder man med disse forskelle i praktisk aktionsforskning?

Dette fokus på forskelle er ikke kun et modefænomen. Det har også baggrund i en kritik, der fremføres, og som siger, at aktionsforskning kun kan opnå sin praksisforbindelse, sin relevans for et fælles mål, ved at harmonisere og nedtone forskelle. Er det rigtigt, at de forskere, der lægger mest vægt på diskussion, diversitet og flerhed, også er dem, der er mindst orienteret mod praktisk udvikling?

Ud fra ovenstående har vi sammensat et program, der skal følge en logik, hvor vi *først* skal have præsenteret *noget andet som metode og som tilgang*, hvilket skal tjene det formål at få diskuteret, hvad der kendetegner identiteten i aktionsforskning og praksisforskning. Hvad er det? Og hvad er det ikke? I sammenligning med *andre* metoder og tilgange.

Dernæst skal vi se på *noget andet inden for og uden for* institutionens lokale praksiser. Vi skal udforske og diskutere forskerens projekt og alle de andre involveredes projekt. Hvad har forskeren gang i? Hvad har alle andre deltager gang i?

Så bevæger vi os over i en præsentation og drøftelse af, hvad en flerhed af teorier kan og ikke kan sammen? Hvad går? Og hvad går ikke? Hermed viderefører vi en drøftelse, der med en ganske reduktionistisk betegnelse fra sidste konference fik overskriften *vaskeriet*.

Endelig vil vi give os i kast med en diskussion af, hvad der sker i mødet med forskerens teorier og praktikernes teorier og sprog. Hvordan gør vi, når vi skal tage praktikernes praksis alvorligt som andet og mere end *erfaringer*? Og hvordan undgår vi at presse vort sprog ned over dem, vi forsker sammen med?

Vi slutter af med det obligatoriske 'siden sidst' oplæg og konstituering af ny planlægningsgruppe.

PROGRAM FOR 18. konference OM VIRKSOMHEDSTEORI

D. 16-18 november 2007

TEMA: Aktions-/praksisforskning: Forskelle og forandring

Kursuscentret Røsnæs

Klintedalsvej 40 – 4400 Kalundborg, tlf. 59508067

Arrangører:

Charlotte Mathiasen: Institut for Pædagogisk psykologi, DPU, e-mail:

cham@dpu.dk

Morten Nissen: Institut for Psykologi, KU, e-mail: morten.nissen@psy.ku.dk

Peer Moth: Ankerhus seminarium, Sorø, email: pem@ankerhussem.dk

Peter Musaeus: Psykologisk Institut, Århus Universitet, email:

petermus@psy.au.dk

Program for 18. konference om Virksomhedsteori (flere nordiske forskere er indbudt – nærmere info følger)

Fredag d. 16. november

17.00	Ankomst
18.00-19.00	Middag
	Tema: Noget andet...aktionsforskning set udefra
19.30-20.15	Estrid Sørensen: Hvem eller hvad aktiverer forskningen?
20.15-20.30	Diskutant: Torben Bechmann
20.30-20.45	Diskussion
20.45-22.30	Kaffe/te, vin – samt overraskende indlæg.

Lørdag d. 17. november

8.00-9.15	Morgenmad
	Tema: Forskerens viden – og alle de andres
9.15-10.00	Charlotte Højholt: Viden og samarbejde i praksisforskning.
10.00-10.15	Diskutant: Vicki Sieling
10.15-10.45	Diskussion
10.45-11.00	Pause med kaffe/te
	Tema: Forskerens tilgang – og alle de andres
11.00-11.45	Ida Schwartz: Udvikling af (fælles) problemforståelser gennem praksisforskning.
11.45-12.00	Diskutant: Pernille Hviid
12.00-12.30	Diskussion
12.30-13.30	Frokost
	Tema: Forskerens projekt – og alle de andres
13.30-14.15	Berthel Sutter: Forskningsprojektet som / i netværker af praksis og hensyn
14.15-14.30	Diskutant: Dorte Kousholt
14.30-15.00	Diskussion
15.00-15.30	Pause med kaffe/te
15.30-15.40	Intro til grupper
15.40-17.30	Gruppearbejde – herunder tager man kaffe/te
17.30-18.30	Opsamling af gruppearbejde
19.00	Middag

Søndag den 18. november

8.00-9.30	Morgenmad
	Tema: Inden for og uden for institutionel praksis
9.30-10.15	Lotte Huniche: Praksisforskning – og hverdagslivet uden for (institutionel) praksis
10.15-10.30	Diskutant: Jesper Dammeyer
10.30-11.00	Diskussion
11.00-11.30	Pause med kaffe/the
11.30-12.30	Vi slutter af med det obligatoriske 'siden sidst' oplæg og konstituering af ny planlægningsgruppe.
12.30-13.30	Frokost og afrejse

OBS. OBS.

I år vil vi også bede alle deltagere om at medbringe 1 poster (ex. 1 A4 side) med en præsentation af dem selv: Navn, institution, faglige og personlige interesser, hvad (for)undrer, bekymrer dem indenfor virksomhedsteori eller social praksis e.l.

Til det fælles udstillingsbord opfordres alle deltagere til at medbringe aktuelle udgivelser og materialer, der kan have interesse og relevans for konferencens øvrige deltagere.